

N:o 65.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 14 april 1905.

— — — — Andra Kammaren den 14 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, angående åtgärder till förekommande eller lindring af olägenheterna för skärgårdsbefolkningen af sjöfarten inomskärs under vintertiden.

Första Kammarans tillfälliga utskotts (n:o 1) utlåtande n:o 4.

Andra Kammarans tillfälliga utskotts (n:o 4) utlåtande n:o 7.

Till Konungen.

I en inom Riksdagen väckt motion har framhållits behovet af att åtgärder vidtoges till förekommande eller lindring af olägenheterna för skärgårdsbefolkningen af sjöfarten inomskärs under vintertiden.

Till stöd för motionen har anförts, bland annat, hurusom för en del af kustbefolkningen, hvars enda förbindelseled med fastlandet isvägarne under vintern ofta vore, deras sönderbrytande medförde afsevärda kostnader för återställande af den därigenom afbrutna trafiken. För uppehållet af samfärdseln måste nämligen anskaffas dyrbara flottbroar, hvilkas skötsel och underhåll kräfde ej obetydliga årliga kostnader, som i de

flesta fall uteslutande drabbade kustbefolkningen. Vidare hade genom isbrytningen stora svårigheter vållats i fråga om stora och viktiga transporter af olika slag, som pläгат företagas endast å isvägarna. På detta sätt hade för kustbefolkningen viktiga intressen, som förr utan svårighet kunnat tillgodoses, nu måst uppoffras och helt vika för sjöfartsintresset.

Vid behandlingen af detta ärende har Riksdagens uppmärksamhet blifvit fäst därå, att ett betydande antal hemman söder om Bråviken äro för fyllande af sitt behof utaf husbehovsvirke och vedbränsle hänvisade till allmänningsskogar, belägna norr om samma vik. Transporten af dessa skogsprodukter kan icke utan betydande kostnader och svårigheter äga rum å annan tid, än då Bråviken är belagd med körbar is. Då sådant vanligen äger rum åtminstone under någon del af vintern, har det förhållandet, att hemmanen äro genom en bred hafsvik skilda från ifrågasvarande skogsmarker, i äldre tider icke vållat någon afsevärd olägenhet. Förhållandet har emellertid blifvit ett annat, sedan numera för Norrköpings stads räkning anskaffats en isbrytare-ångare med uppgift att under vintern hålla segelrännan i Bråviken öppen. Till afhjälpan af olägenheterna beträffande vägarna öfver Bråviken har på landtbefolkningens bekostnad en flottbro blifvit anbringad öfver segelrännan, hvilken bro med vindspel uppdragits på isen, då fartyg skolat passera genom rännan, och ytterligare tre sådana broar hafva ansetts nödiga för att tillgodose behofvet af vintervägar öfver isen, men anskaffandet af dessa broar och den med deras användande förenade vakthållningen medföra ej oväsentliga kostnader. Äfven inom andra skärgårdar förekomma dylika olägenheter af isbrytningen, och hafva, enligt hvad Riksdagen har sig bekant, i anledning häraf upprepade underdåniga framställningar ingifvits till Eders Kungl. Maj:t från kustbefolkningen inom Stockholms län.

Äfven i fråga om isrännans öppenhållande i insjö hafva klagomål blifvit anförda. Bland öfriga olägenheter af vintersjöfarten torde äfven böra uppmärksammas det afbräck, som isbrytningen mångenstädes vållar fisket. Starka och, som det vill synas, ingalunda obefogade klagomål hafva i synnerhet inom Stockholms skärgård anförts öfver de betydande förluster, hvilka i många fall förorsakats vinterfisket genom isrännans öppenhållande. I detta hänseende yttrar bland annat fiskeriinspektören i ett år 1892 afgifvet utlåtande, att den skada för fisket, som vållas därpå, att segelränna genom Stockholms skärgård vintertiden hålles öppen medelst isbrytande ångbåtar, kunde för innehafvarne inom Värmdö kommun af vissa strömningsvinternotvarp upptagas, lågt beräknad, till mellan 7,000 och 8,000

kronor för år. Äfven i Brä Viken anses strömmingsfisket lida af isrännans öppenhallande

Att genom isbrytningen olägenheter af allvarlig art förorsakas den vid segelleden bosatta befolkningen synes genom hvad sålunda anförts vara uppenbart.

I fråga om af dylik anledning uppkommen skada innehöll 1734 års lag den bestämmelsen, att »hvar som hugger upp vinterväg öfver sjö — — — svare till skadan».

Motsvarande bestämmelse återfinnes dock icke i 1891 års väglag, som beträffande landsbygden trädte i stället för det kapitel af byggningsbalken, hvilket innehåller berörda stadgande. Ehuru någon anledning ej torde förefinnas att förutsätta, det en annan rättsuppfattning härutinnan inträdt, läres dock saknaden af bestämd föreskrift i berörda hänseende böra betraktas såsom en brist i den nuvarande lagstiftningen.

Önskvärdheten af lagbestämmelser i den angifna riktningen har också blifvit uttalad bland annat uti ett underdånigt utlåtande, som Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande i Stockholms län afgifvit i anledning af en utaf Värmdö socknemän gjord framställning.

Såväl till skyddande af rätten till vintervägar öfver isarna som ock för tillvaratagandet af fiskarebefolkningens intressen, finner Riksdagen en lagstiftning vara af behovet påkallad, därvid dock Riksdagen, med hänsyn till den stora betydelse för vårt lands näringar, som ligger däruti, att sjötrafiken äfven under vintertiden så vidt möjligt upprätthålles, anser nödvändigt, att icke sjöfarten genom en sådan lagstiftning i för hög grad försvåras eller betungas.

På grund af hvad sålunda anförts får Riksdagen anhålla, att Eders Kungl. Maj:ts tacktes låta utreda, i hvad mån, med nödig hänsyn tagen till sjötrafikens obehindrade fortgång, de olägenheter, som i följd af vintersjöfarten förorsakas befolkningen i flera orter af landet, måtte kunna lindras eller förekommas, samt för Riksdagen framlägga det förslag, hvartill en sådan utredning kan gifva anledning.

Stockholm den 14 april 1905.

Med undersåtlig vördnad.